

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za filozofiju					akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Estetika					ECTS	3 ECTS	
Naziv studija	Preddiplomski sveučilišni studij filozofije							
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski	
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☒ 3.		☐ 4.	
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☐ III.	
			☐ IV.		☒ V.		☐ VI.	
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE
Opterećenje	3 0	P		S		V	Mrežne stranice kolegija ☐ DA ☒ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Stari kampus, predavaonica 124 četvrtkom u 16h				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski	
Početak nastave	2.10.2025.				Završetak nastave		22. 01. 2026.	
Preduvjeti za upis								
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Vani Roščić							
E-mail	vroscic@unizd.hr				Konzultacije	Nakon nastave		
Izvođač kolegija								
E-mail					Konzultacije			
Suradnici na kolegiju								
E-mail					Konzultacije			
Suradnici na kolegiju								
E-mail					Konzultacije			
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☐ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad	
Ishodi učenja kolegija			Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: - objasniti specifičnost filozofijskog pristupa kompleksnim temama kao što su bitak, spoznaja, osoba, moralno dobro, lijepo, eshaton, smisao kulture i povijesti - argumentirano i pojmovno jasno formulirati vlastite ideje, te ih kritički i etički odgovorno reflektirati u filozofijskom diskursu - argumentirano i pojmovno jasno formulirati vlastite ideje, te ih kritički i etički odgovorno reflektirati u filozofijskom diskursu - analizirati i tumačiti izvorne filozofijske tekstove					
Ishodi učenja na razini programa			- jasno formulirati i analizirati temeljna filozofijska pitanja i probleme u ovisnosti o njihovim sustavnim i povijesnim kontekstima sintetizirati znanja iz pojedinih filozofijskih disciplina (teorijskih, praktičkih i povijesti filozofije) - analizirati i tumačiti izvorne filozofijske tekstove - uporabiti filozofijske pojmove i filozofijske metode u kritičkoj refleksiji različitih aspekata zbilje					

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

		- na logički valjan i argumentacijski utemeljen način predstaviti filozofijske probleme i njihova rješenja, te ih logički konzistentno prezentirati u pisanoj i/ili usmenoj stručnoj i široj javnosti			
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Aktivno sudjelovanje u nastavi				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	30. 01. 2026. u 16h		12. 06. 2026. u 16h	04. 09. 2026. u 16h	
	13. 02. 2026. u 16h		26. 06. 2026. u 16h	18. 09. 2026. u 16h	
Opis kolegija	Prvi dio kolegija je opći uvod u estetičku problematiku, pokazuje se njeno filozofsko utemeljenje i njen interdisciplinarni poziv. U drugom dijelu kolegija obrađuju se različita poimanja lijepog i umjetnosti tijekom antičke i srednjovjekovne filozofije. Treći dio kolegija počinje s obradom Baumgartenove misli i „nastanka“ pojma estetike. Zatim se obrađuje razvoj estetičke misli kroz racionalizam, idealizam, fenomenologiju, egzistencijalizam i hermeneutiku.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Uvod. Definiranje estetike kao filozofske discipline. 2. Odnos estetike, poetike i kritike umjetnosti. 3. Platon. Umjetnost kao <i>mimesis</i>. Ideja ljepote. Pet dimenzija erosa. 4. Aristotel. Povezanost ljepote i prvog principa. 5. Poetika. Novost Aristotelovog shvaćanja <i>mimesisa</i>. Filozofski pristup tragediji. 6. Plotin. Poimanje ljepote kroz Jedno, Um i Dušu. Umjetničko stvaralaštvo kroz kontemplaciju. 7. Augustin, Pseudo Longin, Boetie. 8. Toma Akvinski. Formalni kriteriji lijepog. 9. Funkcija i narav estetičkog <i>visio</i>. Estetički <i>vsio</i> i sud. 10. Baumgarten. Znanost o osjetilnoj spoznaji 11. Kantova estetika. Dimenzije lijepog. Osjećaj. Genij. Uzvišeno. 12. Hegelova estetika. Schellingova filozofija umjetnosti. Talijanski idealizam. 13. Estetika u fenomenologiji i egzistencijalizmu. Jaspers. Hartmann. Banfi. Aneschi. 14. Estetika i hermeneutika. Gadamer i aktualnost lijepog. Pareyson i teorija formativnosti. 15. Hrvatska estetika. (po potrebi dodati seminare i vježbe)				
Obvezna literatura	Platon, <i>Država</i> , (pr. Kuzmić) Naklada Jurčić, Zagreb, 2009. Aristotel, <i>Nauk o pjesničkom umijeću</i> , (pr. Kuzmić) Studentski centar Sveučilišta, Zagreb, 1977. Plotin, <i>Eneade</i> , vol.I-III, Grafos, Beograd, 1982. Grlić, D., <i>Estetika</i> , I-IV, Naprijed, Zagreb 1974. Eco, U., <i>Estetički problem u Tome Akvinskoga</i> , Nakladni Zavod Globus, Zagreb, Maritain, J., <i>Umjetnost i skolastika</i> , Nakladni Zavod Glabus, Zagreb, 2001.				
Dodatna literatura	Croce, B., <i>Estetika. Kao znanost izraza i opća lingvistika</i> , Globus, Zagreb, 1991. Croce, B., <i>Brevijar estetike</i> , Globus, Zagreb, 2001. Čačinović- Puhovski, N., <i>Estetika</i> , Nprijed, Zagreb, 1988. Danto, A. C., <i>Preobražaj svakidašnjeg. Filozofija umjetnosti</i> , Zagreb 1997. Dorfles, G., <i>Kič. Antologija lošeg ukusa</i> , Golden Marketing, Zagreb, 1997. Eco, U., <i>Umjetnost i ljepota u srednjovjekovnoj estetici</i> , Profil, Zgreb, 2006. Ferraris, M. – Giovane, S., <i>Estetica</i> , Tea, Torino, 2000. Fiedler, K., <i>L'attività artistica. Tre saggi di estetica e teoria della "pura visibilità"</i> , Neri Pozza, Vicenza, 1963.				

	Focht, I., <i>Uvod u estetiku</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1930. Focillon, H., <i>Život oblika</i>, Tipotisak, Zagreb, 1995. Franzini, E., <i>L'estetica del Settecento</i>, Il Mulino, Bologna, 2002. Franzini, E. – Mazzocut-Mis, M., <i>Breve steoria dell'estetica</i>, Bruno Mondadori, Paravia, 2003. Franzini, E. – Mazzocut-MIS, M., <i>I nomi dell'estetica</i>, Bruno Mondadori, Paravia, 2003. Hegel, <i>Estetika</i>, , Kultura, Beograd, 1970. Gadamer, H.-G., <i>Ogledi o filozofiji umjetnosti</i>, AGM, Zagreb, 2003. Gadamer, H.-G. <i>Istina i metoda.</i>, V. Masleša, Sarajevo, 1978. Gilbert, K. E. i Kuhn, H. <i>Istorija estetike. Revidirana i proširena</i>, Kultura, Beograd, 1969. Kant, I., <i>Kritika rasudne snage</i>, Kultura, Zagreb 1957. Marković, F., <i>Razvoj i sustav obćenite estetike</i>, Nakladom Kr. Hr.-Slav.-Dalm. zemaljske vlade, Zagreb, 1903. Pejović, D. (ur.), <i>Nova filozofija umjetnosti. Antologija tekstova</i>, Zagreb 1972. Perniola, M., <i>L'estetica del Novecento</i>, Il Mulino, Bologna, 1997. Rošćić, V., <i>Estetička misao Luigia Pareysona</i>, HFD, Zagreb, 2010. Sedlmayr, H., <i>Gubljenje središta. Likovne umjetnosti 19. i 20. stoljeća kao simptom i simbol vremena</i>, Verbum, Split 2001. Tatarkjević, V., <i>Istorija šest pojmova</i>, Nolit, Beograd, 1976. Wölfflin, H., <i>L'arte classica: introduzione al Rinascimento italiano</i>, Sansoni, Firenze, 1953. Wölfflin, H., <i>Concetti fondamentali della storia dell'arte</i>, Tea, Torino, 1994.					
Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☒ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	20% kolokvij, 80% završni ispit					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	od 0 % do 50 %	% nedovoljan (1)				
	od 51 % do 59 %	% dovoljan (2)				
	od 60 % do 74 %	% dobar (3)				
	od 75 % do 89 %	% vrlo dobar (4)				
	od 90 % do 100 %	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]					

	Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povrjedu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru.</u> U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. <i>/izbrisati po potrebi/</i>
--	---